UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XCI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96504

Visual Library

ti ſi læſio enormis, & ultra dimidiã iuſti pretij inter-
uenit, nõ dr̃ interueniſſe tẽpore ꝯctus, ſed poſt cõtra-
ctum ꝓpter mortẽ ipſorũ coniugum, ob quam vſuſ-
24 fructus fuit extinctus, ut ſupra, ergo &c. Præterea † cũ
hæc lęſio poſt ꝯctum perfectũ caſu interuenerit, hoc
eſt morte amborũ coniugũ, qui diu ſuperuiuere po-
terant, certè hæc læſio ad inualidandum ꝯctum non
deber eſſe in cõſideratione, ĩmò per periculum, & dã
num caſu ꝓueniens ad ipſos coniuges, eorũq; hære-
des ſpectare debet. l. neceſſario. in fi. & per totum. ff.
de peric. & cõmo. rei uendi. l. 1. & per totũ C. eod. tit.
& facit text. in l. ſi ex legati. ff. de verb. oblig. cum ſim.
Nec aduerſatur c. ſuggeſtũ. cũ ibi not. cum c. præcedẽ
ti. extra de decimis. ubi priuilegiũ ex cauſa cõceſſum,
ſi ex poſtfacto alteri nociuum eſſe ĩcipiat, reuocatur,
25 & in effectu nõ ualet, quia † ibi hoc eſt ſpeciale in pri
uilegijs, ꝗde quorũ natura eſt, ut tertio nõ præiudicẽt.
l. 1. §. ſi qs à principe. & §. merito. ff. ne qd in loco pu-
blico. Regulariter aũt ſecus eſt, maximè in contractu
emptionis, & uenditionis, ut in iuribus præallegatis.
¶ Secũdo motiuo ſimiliter ex deductis ſupra pro ua-
liditate ꝯctus huiuſmodi colligitur reſponſio, qm̃ cõ
tractus precariæ ſub hac forma, de qua in inſtrumẽto
producto, celebratus iuſtus, & de iure ualidus hr̃ non
ſolum in eccleſijs, ſed etiã & multo magis inter ſecu-
lares, ut latius ſupra dixi, nõ obſtante, ꝙ eccleſia rem
maioris redditus in duplum, uel in triplum ad uten-
dum conceſſerit. per d. c. precariæ. Et per p̃dicta vr̃ de
iure concludendũ, ꝙ contractus in caſu occurrẽti ce
lebratus ualidus fuerit, & ideò ſeruãdus maximè pro
pter iuramentũ, quod debuit ſeruare, ex quo ſine in-
teritu ſalutis æternæ ſeruari poteſt, & ſecundũ quod
iura etiã mandant talem cõtractũ ſeruari. c. cum con-
26 tingat. extra de iureiur. cum ſimilibus. Et † quamuis
iuramentũ ſit perſonale, & ad hęredes iurãtis quoad
reatum periurij non tranſeat c. veritatis. extra de iu-
reiur. tñ quoad effectũ, & robur ꝯctus ad hæredes trã-
ſit, ut per Bald. in l. 1. C. de rebus creditis. & habetur.
in c. veritatis. de iureiuran. Ex quibus omnibus infer-
tur, ꝙ ſtante validitate cõtractus, cum ex parte domi
ni Rogerij ꝯctus fuerit adimpletus, inſtrumẽtum cõ-
tra hæredes dictorum coniugum, etiam illis contra-
dicentibus, exequutioni mandari debet, nec uideo,
quid in contrarium de iure urgeat, niſi iura, & fidem
contrahentium quis uiolare uellet. Laus Deo.

SVMMAE.

1 Locatio rei eccleſiæ per conſtitutionem Pauli Veneti ultra triennium eſt probibita.
2 Et de iure communi vltra ſeptennium.
[& q̃uo hæc procedunt num. 18.]
3 In alienatione rei eccleſiæ, & monaſterij non ſufficit conſenſu abbatis, uel prælati regularis illius eccleſię, & monaſterij, ſed conſenſus, & auctoritas epiſcopi requiritur, alioquin alienatio eſt nulla, quod declaratur nume. 8.
4 Et illi etiam, qui alienauerunt, ſeu locauerunt, non obſtante eorum iuramento, contrauenire poßunt, & multo magis ſucceſſores, nume. 6.
5 Res eccleſiæ non ſolita locari quando etiam in perpetuum locari poſſit.
7 Alienatio rei eccleſiæ regulariter prohibita ſi facta ſit ex iuſta cauſa, & cum ſolemnitate à iure requiſita, valet, & ſeruanda eſt, & quæ ſit iuſta cauſa, & ſolemnitas requiſita.
8 In alienatione rerum monaſterij exempti à iuriſdictione epiſcopi non requiritur auctoritas, et conſenſus epiſcopi, ſed ſufficit auctoritas, & conſenſus ſui prælati.
9 Miniſter, ſeu Cuſtos fratrum minorum, & Prouincialis, ſeu Vicarius generalis fratrum regularium dicitur eſſe prælatus.
10 Alienari pleno iure, & in perpetuum locari res alicuius monaſterij propter imminens æs alienum cum auctoritate ſui prælati regularis poteſt, & multo magis alienari quoad vtile dominium, & locari ad tempus tantum.
11 Locatio, ſiue alienatio temporalis, per quam etiam domi… le transfertur minus præiudicat, quàm illa, quæ fit … petuum.
12 Locatio facta vſq; ad ſecundam, vel tertiam generatio… tur temporalis, & non perpetua.
13 In locatione ad longum tempus facta quare conductor … penſionem ſoluat, quàm in ſimplici locatione ad modic… pus, & nu. 16.
14 Locatio in emphyteoſim, & vſq; ad ſecundam, uel terti… rationem, & ad longum tempus facta non reſcindi… modicæ penſionis, qua locatio ſimplex ad modicum …
15 Et quæ læſio ad hoc, ut reſcindi poſſit requiratur.
16 Locatio ad longum tempus de re eccleſiæ quando & … nori penſione fieri poſſet, quam ſi ſimpliciter ad m… pus fieret.
17 Locationi de re eccleſiæ ad longum tempus factæ que… qui locarunt, ſed ſucceſſores quoq; ſtare tenentur.
19 Eccleſię rei alienatio, ſiue locatio ad longum tempus … & neceßariam cauſam expoſcit cum cauſa meliori … maioris utilitatis.
20 Eccleſia quando non obſtante iuramento prælati, & … poſſit aduerſus locationem ad longum tempus, & … perpetuam reſtitutionem in integrum petere.
21 Læſio enormis quæ dicatur.
22 Læſio, quę dicitur enormis in locatione ſimplici ad modi… pus, non dicitur enormis in locatione ad longum temp…
23 Alienatio rei eccleſię ſi valeat, obligatio quoq; bono… cum promiſſione pœnę, & iuramento valet, & ſi per … vel eius prælatum contraueniatur, ad pœnam agi p… ſi alienatio non valeat.

EPITOME.

LOCATIO de re alicuius monaſterij … tam cõductoris, eiuſq; filiorũ ad meliora… pter imminens æs alienũ, ac pręcedẽtibus … religioſorũ dicti monaſterij, & cũ auctorita… carij generalis, & prælati exempti facta cum … to, obligatione bonorũ, ac promiſſione pœn… pro minori penſione, quã res ſimpliciter ad m… tp̃s locata fuiſſet, ualet, & ſeruanda eſt, etiã ſi … tas epiſcopi nõ interuenerit, & ſi illi per mo… ꝯueniatur, ꝯductor ad pœnã cõuentã agere p…

CASVS CONSILII.

FRATRES, & religioſi monaſterij ſancti Ia… cobi de Bononia ordinis ſancti Augu… conſenſu, & auctoritate Vicarij genera… cti monaſterij, & totius prouinciæ Ro… diolæ, ac etiam interueniente conſenſu ſubprio… monaſterij omnes legitimè conuocati, & capitula… congregati, & ut vniuerſi, præcedentibus tribus … tibus ſpecialiter, & ſolemniter factis, & ſupra… ſcripta locatione celebratis, locauerunt, & … runt Franciſco Montanario, ac Petro, & Nic… lius filijs, necnon cuidam alteri Franciſco de … & Stephano, Bartholomæo, Nicolao, & Hierony… cti Franciſci filijs pro ſe, & eorum, & cuiuſlibet … rum naturali vita durãte tantum, & non vltra, … dam poſſeſſiones, & petias terræ cum domibus, & … ſuos confines &c. in totũ pro affictu annuo libra… tum, et cum pacto ultra prædicta, quòd dicti cond… res debeant plãtare vites, & arbores arbitrio boni … necnõ domos reaptare, ædificare, et conſtruere … boni uiri ſecundum morẽ regionis, et duos furnos … ctis rebus locatis ſuis pecunijs, et ſuis expenſis … re, itẽ duo paria caponũ quolibet anno dare: et …

Eo etiam, q̄ dicti conductores ante principium locatio-
nis, et ante, quam uſum, et patientiam dictarum rerū
habeant, tempore contractus facti deberent ſoluere di-
ctis fratribus libras trecentas, quas ipſi locatores quo-
libet anno in affictibus decurrētibus pro primis tribus
annis præfatis conductoribus computare, et bonas face
re promiſerunt. Et prædicta dicti fratres fecerunt cum
cauſæ cognitione, et matura deliberatione, et quia in
euidentem dictorum fratrum, et eorum monaſterij, et
conuentus utilitatem tendunt, uidelicet ut ex dictis
pecunijs à conductoribus tempore contractus receptis
poſſint ſoluere, et ſatisfacere creditoribus dicti conuen-
tus, et monaſterij ex cauſa fabricæ ipſius monaſterij, et
ſic propter imminens iuſtum æs alienum, ac etiā ut res
locatæ per dictos conductores meliorentur, ut ſupra, et
ut latius prædicta omnia continentur in inſtrumentis
tam locationis prædictæ, quàm dictorum trium tracta
tuum ſuperdictis locationibus factorum, et præceden-
tium, et cum iuramēto, pœnisq; conuentionalibus, de
quibus in dictis inſtrumentis. Stantibus prædictis, du-
bitatur de duobus. Primo, an talis locatio de iure ua-
leat, et ad illius obſeruantiam fratres prædicti, ac eo-
rum ſucceſſores teneantur. Secundo, an ſi dicti fratres,
uel eorum ſucceſſores contraueniant, et conuenta ſerua
re denegent, ipſi ad pœnas conuentionales teneantur.

CONSILIVM XCI.

QVOAD primum dubium ſupra in themate
prænarrato propoſitum prima facie uide
tur dicendum locationem fuiſſe nullam,
& de iure inualidam, & conſequenter di-
ctos fratres, eorumq; ſucceſſores cōtrauenire poſſe,
primo per conſtitutionem extrauagantis Pauli Ve-
1 neti; † qua res eccleſiæ ultra triennium locari prohi-
bentur, & locatio vltra trienniū facta eſt ipſo iure nul
la, & locans, ac conducens excōmunicātur, & puniū-
2 tur, ut in illa habetur: & † de iure cōi etiam nō eſt lici-
tum res eccleſiæ vltra ſeptēniū locare, & ſi fuerint lo
catæ, poſſunt per ſucceſſores reuocari. c. fi. ne prælati
3 vices ſuas. ¶ Secundo † quoniā in alienatione rei ec-
cleſię, & monaſterii non ſufficit, q̄ interueniat cōſen
ſus abbatis, uel prælati regularis, ſed requiritur cōſen
ſus, & auctoritas epiſcopi, alioquin alienatio eſt ip-
ſo iure nulla. c. abbatibus. 12. q. 2. & cap. in venditioni
4 bus. 17. q. 4. & ubique not. & conſequenter † ēt illi fra-
tres, qui locauerunt, poſſunt contrēuenire, ēt non ob
ſtante, q̄ ipſi non cōtrauenire iurauerint. c. ſi quis pre
sbyterorum. cum ibi not. de rebus eccle. non alien. c.
non liceat. 12. q. 2. iunctis not. per Abbatem in c. 1. de
5 iureiuran. ¶ Tertio † ita demum licet res eccleſiæ nō
ſolitas locari poſſe etiam in perpetuum locari, quan-
do res erāt ſteriles, quia ad meliorādum, & extirpan-
dum locari poſſunt, & melioratæ, ac ad culturam re
dactæ, & extirpatæ poſſunt concedi illis, qui eas me-
liorarunt, & extirparunt, & non alteri, in tantum, q̄ ſi
eccleſia res aliquas extirpatas, & ad culturā redactas
haberet, nō poſſet illas alteri locare, ut magis melio-
rentur, ut eſt tex. ibiq; Abb. Anto. & cōiter omnes in
c. ad aures. de rebus eccleſ. non alien. iuncto c. 2. à cō-
trario ſenſu, ibiq; doctores de feudis. Sed res in caſu
noſtro locatæ, ut ſupra, ante locationē erāt extirpatę,
& ad culturam redactæ abſq; opera, facto, & diligen-
tia conductorum, & per multa tēpora ante, ergo non
potuerunt dictis conductoribus ad meliorandum lo
cari, cum ad longum tēpus locari ſolitæ non eſſent.

¶ Quarto uī hoc in terminis noſtris ferè ad literam
probari in c. ad noſtrā. de rebus eccle. non alien. ubi
pp imminens æs alienum clerici regulares, & præla-
tus ipſorū in feudū conceſſerunt, & ſic ad longū tem
pus locauerūt, & cōſequēter quoad utile dominium
alienauerunt rē eccleſię, dr̄ ibi, q̄ pp enorme diſpen-
dium, quod eccleſia ex tali alienatione incurrit, alie-
natio, ſeu locatio reſcinditur, & res locata ad mona-
6 ſteriū redire dēt: & ex p̄dictis infertur: † q̄ fratres ſuc-
ceſſores huic ꝯctui, & locationi ēt iuratæ ſtare nō te-
nentur, ut probatur in c. fi. ne præla. uices ſuas. cū glo.
& in d. c. ad noſtrā. itē contraueniēdo non dicuntur
pœnas cōuētionales incurrere, ut probatur optimè
in c. 2. de precar. ¶ Pręmiſſis tn̄ non obſtantibus con-
trariū eſſe de iure uerius eſſe exiſtimo, q̄ locatio p̄di-
cta ualeat, & ab illa fratres, eorūq; ſucceſſores diſce-
dere nequeant. Ad qđ dđm moueor ex pluribus, & in
primis, quia licet regulariter alienatio rei eccleſiæ ſit
prohibita, & non ſolum illa, p quā res pleno iure trāſ
fertur, ſed ēt, p quā ſolū quoad utile dn̄iū res transfer
tur, ut ſi res in feudū ꝯcederetur, uel ad longū tp̄s lo-
caretur, ut in c. nulli. & ibi doctores oēs poſt gloſā de
7 rebus eccle. non alien. † tn̄ qn̄ alienatio fieret ex cā iu
ſta, puta pp imminēs æs alienū, & cum ſolēnitate à iu
re requiſita, uidelicet cū auctoritate epiſcopi, & con-
ſenſu capituli, ac p̄cedētibus tractatibus, tunc aliena-
tio ualet, & ſeruanda eſt. cap. ſine exceptione. 12. q. 2.
& hr̄ p Inno. Ioā. And. Abb. Anto. & alios in d. c. nulli.
c. 1. eo. titu. in 6. & in c. 1. & c. tua. de his, q̄ fiunt à p̄la. ſi
ne ꝯſ. cap. Sed in caſu noſtro locatio ad lōgū tempus
hoc eſt ad uitā conductorū, & filiorū, iuxta text. cū ibi
not. per Bart. in auth. quibuſcunque. C. de ſacroſ. eccl.
facta fuit ex iuſta cā, uidelicet pp imminēs æs alienū
fabricæ monaſterij, itē in eius utilitatē. i. ut res locatæ
meliorētur, ac fertiliores reddant̄, nec nō cū ſolēnita
te à iure requiſita, ut ſtatim dicetur, ergo ualere dēt,
& eſt ſeruāda. d. c. ſine exceptione. & gl. in ſumma. 12.
q. 2. c. ut ſup. in fi. de rebus eccl. non alien. & ſufficit ſo
lēnitas, uel canonis, uel ſolita ſeruari ī eccleſia, de cu
ius rei alienatione tractatur, ad tradita p Inn. & And.
Barba. in d. c. nulli. Quòd alienatio, ſiue locatio in ca
ſu noſtro fuerit facta ex iuſta cā, cōſtat ex inſtr̄o loca-
tionis, & tractatuū, q̄ ſeruata fuerit ſolēnitas à iure re
quiſita, apparet ēt, quia facta fuit, p̄cedēte cāæ cogni-
tione, ac p̄cedētibus tribus tractatibus capitulariter
factis, cū de iure unus tractatus ſolū ſufficiat. d. c. tua.
in fi. Spec. in titu. de loca. §. ſequitur. uerſi. & not. & ibi
Ioan. And. c. 1. ibiq; Ioā. And. & Dom. cū gl. de rebus
8 eccl. non alien. & † quamuis non interuenerit auctori
tas epiſcopi, tamen ex quo interuenit auctoritas, &
conſenſus Vicarij generalis conuentus, & monaſte-
rij Sancti Iacobi, totiuſque prouinciæ Romandiolæ,
ſatis eſt, abſque eo, quòd auctoritas epiſcopi interue
nerit, tum quia in dicta eccleſia, & monaſterio ita ſo-
litum eſt ſeruari, tum quia in alienatione rei eccleſię
facta ex iuſta cauſa ſufficit, quòd interueniat auctori-
tas, & cōſenſus prælati regularis exempti, quod enim
operatur auctoritas epiſcopi, idem operatur auctori-
tas prælati regularis, ut Abbatis loci exempti. dicto c.
1. ubi caſus, ibique Innocen. Ioan. Andr. Anto. Ab-
ba. & Moder. de rebus eccle. non alien. & Cardin.
poſt Innocentium in c. ſtatuimus. de tranſact. inquit,
quòd in alienatione rerum monaſterij monialium,
quæ ſubiectæ ſunt fratribus minoribus, qui à iuriſdi-
ctione epiſcopi ſunt exempti, ſufficit auctoritas mi-
niſtri, uel prouincialis, & ita dicit conſuluiſſe, &
9 obtinuiſſe, nam † miniſter, ſeu cuſtos fratrum mi-
norum, aut prouincialis, uel vicarius generalis fratrū
regulariū dr̄ eſſe pręlatus, ut p Card. in clem. 1. de ele
ctio. & in clē. 2. de ſepul. ubi uoluit tales dici p̄latos,
quia

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

quia ipſi ſunt exempti,& iuriſdictionem quaſi tempo
ralem quoad ſua monaſteria habent: & ideò illorum
auctoritas in alienatione rerum ſuorum monaſterio-
rum loco auctoritatis epiſcopi ſufficit. ¶Secũdo mo
ueor principaliter per tex. in c. ad noſtram. de rebus
eccleſ. non alien.ubi eſt caſus ferè in terminis pro de
ciſione caſus noſtri, intelligẽdo illũ tex. prout cõmu
niter per Abb. Anto.& alios Moder.intelligit̃ in abba
10 te exempto,† ibi.n. abbas, & conuẽtus propter immi
nens æs alienum, quo monaſterium erat oneratum,
conceſſerunt in feudum, & ſic quoad utile dominiũ
tantum in perpetuum cuidam laico, à quo prius quã
dam pecuniæ ſummã acceperũt, pro ſatisfaciẽdo, &
ſoluẽdo creditoribus, dicit̃ ibi conceſſionem ualere,
& ſolũ per monachos reuocari,& ab ea diſcedi poſſe,
ſi ex illa monaſterium enorme,& graue damnum in-
curriſſe dicat̃, & tñ conceſſio auctoritate ſolius abba
tis exempti abſq; auctoritate epiſcopi facta fuit. Si er-
go ex cauſa p̃dicta licitũ eſt cũ auctoritate prælati re-
gularis rẽ monaſterij in perpetuũ concedere, & loca-
re,ut in d.c.ad noſtrã.& ſi licitum eſt ſic alienare quo-
ad directum, & utile dominiũ, & ſic pleno iure.& in
d.c.1.de rebus eccle.nõ alien.extra & in 6. ergo à for-
tiori licitũ eſſe dicetur locare ad tempus, & alienare
ſolũ quoad utile dominiũ ad tempus, & nõ in perpe-
11 tuum, q̃a † minus præiudicium fit per alienationem
temporalem,per quam ẽt utile dominiũ transfertur,
quam per illã, quæ fit in perpetuum.l.1.& per totum.
ibiq; not.ff.ſi ager uectig.uel emphyt. pet. iuncta l.1.
& 2.C.de iure emphyt.& expreſsè Bar.in auth. q̃ rem.
in fi.C.de ſacroſan.eccle.& Bal.in l. ẽt.in princi.ff. ſo-
luto matrimonio.c. potuit. cum ibi not. de locato. &
12 † locatio,quæ fit ad uitam alicuius,& ſuorum filiorũ,
& ſic uſque ad ſecundam,uel tertiam generationem,
dicitur eſſe temporalis,& nõ perpetua,Bar.in d.auth.
quibuſcunque.C. de ſacroſanc.eccle. quæ facilius cõ-
ceditur, quàm perpetua, ut ibi per Bart. & ideò Ioan.
And.poſt Specul.in tit.de loca.§.nunc aliqua.in prin.
13 in uer. numerare dicit, † quòd propter plura iura,plu-
resque vtilitates, quas dominus locator in re locata
ad longum tempus, & non in perpetuum habere, &
retinere dicitur, quia finita locatione meliorationes
efficiuntur ſuæ, prout cõtingit ẽt in caſu noſtro, ut ex
inſtrumento locationis apparet, & propter alia plura
conductor non debet teneri ad tantam penſionẽ, ad
quantam ſimplex cõductor teneretur, & modica pen
ſio, quæ reſciſſoriam in cõtractu ſimplicis locationis
induceret, illam in contractu locationis ad longum
14 tempus non inducit: ex quibus infero, † ꝙ in contra-
ctu emphyteotico ad certum tempus,ueluti eſt loca-
tio facta uſque ad ſecũdam,uel tertiam generationẽ,
quæ aliquo tempore finiri debet, & nõ dicitur perpe-
tua.iuxta not. per Barto. in d.authen. quibuſcunque,
illa penſio non dicitur modica,neq; præiudicium,ac
damnũ enorme eccleſiæ infert, quæ reſpectu eiuſdẽ
rei in locatione ſimplici facta ad modicum tempus,
& quæ fit ad utendum,& nõ ad melioranduum,dice-
retur modica,damnumq; & præiudiciũ enorme infer
15 ret: ex quo ſequitur neceſſario, † ꝙ ad hoc, ut eccle-
ſia locationẽ ad longum tempus,& ad meliorandum
factã poſſit ratione enormis læſionis reuocare,iuxta
d.c.ad noſtram.& d.c.1.cũ ibi not.nõ ſufficeret proba
re, ꝙ illa eſſet modica penſio, & per illã in contractu
locationis ſimplicis enormiter læderet̃, ſed probari
debet, quòd fuerit modica, & per illam reſpectu loca
tionis ad longum tempus enormiter læditur,quia il-
la penſio, per quam in contractu ſimplicis locationis
poteſt dici enorme præiudicium inferri, in locatio-
ne ad longum tempus, & non in perpetuum, poſſet
dici ſufficiens, nõ modica, neq; enorme præiudiciũ

inferre, ut ex prædictis colligitur: & ideò ta[...]
tio tanquam dubia nõ releuaret.c.in præſen[...]
bat. l. non hoc.C. unde legit. & l.neq; nata[...]
milibus.C.de probatio.quæ ſunt ad caſum [...]
ne notanda.Et ad prædicta benè facit tex.in [...]
quas ruinas.C.de ſacroſan.eccle.iunctis no[...]
16 in auth.perpetua. per illum tex.C.eo.tit.† [...]
ſia habeat domos, uel prædia tendentes, [...]
de proximo ad ruinã, & ex quibus reddit[...]
liter ſint potius diminuendi,quàm augen[...]
la cõcedere cum ſolemnitate requiſita,& [...]
te iuſta cauſa pro minori penſione, quàm [...]
ſimpliciter locari,uel uſq; ad diminution[...]
ſextæ partis ſecundũ diſtinctionẽ dictorũ [...]
per Bart.& hoc in recompenſationem cõ[...]
& meliorationis per ipſum conductorẽ [...]
maximè ſi conductor ab initio & ſtatim p[...]
ſeu illius partem ſoluit, ut factum fuit in ca[...]
Siue ergo dicamus res locatas, earumq; [...]
penitus, ſiue non penitus ruinoſas, ex quo [...]
utilitatem, & neceſſitatem eccleſiæ fuit a[...]
tempus facta, ea pro minori penſione fieri p[...]
res ſimpliciter locari poſſent, vel ſolitæ eſſe[...]
¶Suadentur hæc etiam,qm̃ intelligo eoſde[...]
eundemque Vicarium generalem eſſe illos [...]
17 trauenire uolunt, qd̃ † minimè facere poſſ[...]
ualiditate dictæ alienationis, pro ut ſupra c[...]
fuit,nam ex quo corporaliter iurarunt de no[...]
ueniendo, ut latius in inſtrumento habetur [...]
poſſunt contrauenire, ſed locationi ſtare te[...]
fi.cum gl. ne prælati uices ſuas.ubi Abb.p[...]
quit, ꝙ quando locatio eſt facta ad long[...]
& ſic eſt talis,per quã dominium utile i[...]
transferatur, & eſt facta cum iuſta cauſa [...]
te requiſita,locatio ualet,illiq; ſucceſſor[...]
¶Supereſt modo,ut adductis ſupra in p̃m[...]
deatur,& primo nõ obſtat tex.in d. extrau[...]
Veneti incip.ambitioſæ. & ĩ d.c.fi.ne p̃lati [...]
18 quia † illa iura loquuntur, quando locatio[...]
in caſu non licito, nec ex cauſa neceſſitatis, [...]
ueniente ſolemnitate à iure requiſita, alioq[...]
ra eſſent potius contra eccleſiæ utilitatem, [...]
eſt dicendum: & ita propriè loquuntur, ut [...]
ex not.per Abbatem in d.c.fin.& in c.fin.de [...]
fican. ¶Non obſtat ſecundum, quòd epiſcop[...]
ritas non interuenerit, quia ex prædictis re[...]
tet, ex quo auctoritas Vicarij generalis inte[...]
¶Non obſtat tex.in d.c.ad aures.cum ibi not.[...]
19 eccle.non alien.quia † ex ſola cauſa meliora[...]
utilitatis maioris eccleſiæ nõ poteſt quidem [...]
ſiæ locari,ſeu alienari, ſed ex illa cauſa iuſta, [...]
ſaria, ut eſt cauſa æris alieni, locatio ad long[...]
pus, & alienatio perpetua cum ſolemnitate [...]
quiſita rectè fieri poteſt, ut ex prædictis co[...]
¶Non aduerſatur quarto loco tex.cum ibi no[...]
ad noſtram.quia is potius in oppoſitum fac[...]
20 induxi. Præterea † quamuis nõ obſtante [...]
prelati, & clericorum eccleſia poſſit reſtitu[...]
integrum aduerſus locationem ad longum [...]
& alienationem perpetuam petere per Bal.[...]
raliter. C. de rebus cred.& eſt gl.notabilis, [...]
nes de reſtitu. in integrum,in 6. & declarat [...]
1. extra eod. titu. de reſtitu.in integrum,cu[...]
tamen hoc eſt uerum, pluribus concurrent[...]
rum ſi unum deficiat, reſtitutio peti nõ pot[...]
eſt, quòd manifeſtè conſtet de læſione, pu[...]
timos teſtes, uel alia documenta legitima. [...]
quòd hoc fiat infra tempora petendi reſti[...]
in integrũ, uidelicet infra quadriẽnium à di[...]
cõputandum. Tertium, ꝙ læſio cõtigerit [...]

tractu, ut quia tempore contractus læſio potuerit cõſiderari, ante enim, uel poſt non ſufficeret, quia ſtant ſimul, ꝙ eccleſia dicatur læſa habito reſpectu ad tempus ante, uel poſt contractum, et tamen non reſpectu temporis, quo factus fuit contractus, ut colligitur ex not. in d. authen. ſi quas ruinas. et in authẽ. perpetua. C. de ſacroſ. eccle. et ad hoc, ut reſtitutio detur, requiritur probari, eccleſiã læſam eſſe habito reſpectu ad tempus contractus, ut probatur argumento tex. ibiq́; gl. ĩ uer. tũc. in d. c. ad aures. ubi Doctores cõiter hoc ſequuntur, et facit text. cum ibi not. in c. cum dilecti. de empt. et uend. Quartum etiam requiritur, ꝙ lęſio ſit enormis, et non modica. d. c. 1. de reſti. in integrũ. et ibi Abb. et d. c. ad noſtram. ibique omnes; et † enormis læſio dicitur etiam, quę eſt citra dimidiã iuſti p̃tij, dummodo uel ſit ĩ dimidia, uel proxima dimidię, ut colligitur ex not. per Abbatẽ, dum exemplum de hoc ponit in d. c. 1. et † læſio, quæ poſſet dici enormis in locatione ſimplici ad modicum tẽpus facta, nõ diceretur enormis in locatione ad longum tẽpus propter euidentem eccleſiæ utilitatẽ facta, tum propter utilitatem eccleſiæ, et cauſam iuſtam, ob quam facta fuiſſet, ut colligitur ex d. auth. ſi quas ruinas. et d. authen. perpetua. tum etiam propter plura, quę locator ad longum tempus in re locata habet, et retinet reſpectu meliorationum, et ſimilium, ut colligitur ex ſupra dictis. ¶Quoad ſecundum dubium uideretur prima facie, ꝙ hi religioſi contraueniendo non faciant monaſterium incidere in pœnas conuentionales ex ijs, quæ habentur in c. 2. de precar. vbi caſus, & ſupra eſt dictum. Secundo per tex. in d. c. fi. ne præla. vices ſuas, ubi ſucceſſores in eccleſia, & beneficio abſque metu periurij, & pœnæ contractus contrauenire poſſunt, & facit id, quod uoluit Bar. in auth. qui res. C. de ſacroſ. eccle. ¶Quibus tamen non obſtantibus, contrarium eſſe uerius puto, † qm̃ ſtante concluſione ſupra in primo dubio facta, ꝙ locatio ualuerit, & illi ſit ſtandum, ſequitur, ꝙ obligatio bonorum generaliter facta, & promiſſio pœnæ p̱ ipſos fratres dictis conductoribus facta ualuit, ut traditur per Abb. in d. c. nulli. de rebus eccle. non alien. & ibi Anto. & alij, & de pœnæ promiſſione habetur per gl. ibiq́; Abb. in d. c. 2. de precar. per illum tex. à cõtrario, & Domi. de S. Gemi. in c. 2. §. contractus. per illum text. de reb. eccle. non alien. in 6. & per tex. in d. c. 2. de p̃car. dicit, ꝙ quando cõtractus alienationis rei eccleſię ẽ inualidus, & nullus, uel reſpectu cauſæ, uel reſpectu ſolemnitatis, uel inhabilitatis contrahentis, tunc iuramentum, & adiectio pœnæ non ualet. Secus ſi contractus in ſe ualeat, quia tunc adiectio pœnæ, et iuramentum ualet: hoc idem colligitur ex dictis Bar. in d. authen. qui res. Et ita debent intelligi iura in contrarium pręallegata. Et ideò ſi ad reſciſſionem contractus agatur, et fratres, ſeu conuentus, et capitulum dictorum fratrum contra eorum promiſſionem, et iuramentum uenire contra dictam locationem tentauerint, ipſi conductores, qui omnia bona monaſterij obligata habent, pœnam promiſſam in contractu petere, et ad illam agere poterunt. Et ita ex pręmiſſis concludendum eſſe de iure exiſtimo. Laus Deo.

S V M M Æ.

1 *Iuramentum illicitum, & peccati nutritiuum non eſt obligatoriũ, neque ſeruandum, & iurans propria auctoritate abſque licentia, & abſolutione ſuperioris, & abſque metu periurij poteſt contrauenire.*

2 *Peccat mortaliter, qui contra extrauagantem Pauli Veneti Papæ II. rem eccleſiæ ultra triennium locat, & conducit.*

Peccat mortaliter, qui contra conſtitutionem Papæ maximè prohibitiuam uenit.

3 *Excommunicandus quis non eſt abſque graui, & mortali peccato.*

4 *Epiſcopus ſub uinculo iuramenti tenetur ſeruare, & ſeruari facere, ac defendere canones ſummorum Põtificum, aliàs eſſet periurus.*

5 *Nullum iuramẽtum ligat prælatum in præiudicium eccleſiæ, quin ſuo iuramento non attento, ad eccleſiæ utilitatem, & non ſuam propria auctoritate, abſque metu periurij, & abſolutione poſſit contrauenire.*

6 *Per iuramentum quis ab onere publico retrahi non debet.*

7 *Iuramentum prælati, ſeu legitimi adminiſtratoris bonorum eccleſiæ non dat robur contractui facto, ut eccleſia ad illius obſeruãtiam teneatur, & cogi poſſit.*

8 *Iuramentum ſyndici facit uniuerſitatem haberi loco maioris, & rectè contractum eſſe, ſed illam quoad reatum periurij non ligat.*

9 *Nullum iuramentum facit eccleſiam haberi loco maioris, quin ipſa poſſit contrauenire, & reſtitutionem in integrum petere.*

10 *Actus vbicunque eſt prohibitus, & nullus in odium iurantis, & contrahentis, licitum eſt etiam ipſi iuranti abſque metu periurij contrauenire, etiam non impetrata abſolutione.*

Secus ſi eſſet nullus, & prohibitus in fauorem iurantis, & contrahentis.

11 *Iuramentũ ſyndici alicuius uniuerſitatis an quoad reatum periurij uniuerſitatem liget, & quos, & quomodo liget.*

12 *Periurium, ſeu iuramentum eſt uinculum animæ.*

13 *Vniuerſitas non habet animam.*

14 *Vniuerſitas ex facto ſyndici, & quorundam hominum excommunicari non poteſt.*

15 *Iuramentum eſt quid perſonale, & ad aliam perſonam, quæ etiam iuris fictione eadem cum iurante cenſetur, non tranſit.*

16 *Vniuerſitas dicitur alia perſona, & aliud corpus à ſingulis de uniuerſitate.*

17 *Hæres abſque metu periurij, & abſque abſolutione poteſt contra iuramentum defuncti uenire.*

18 *Hæres ratione iuramenti defuncti coram iudice eccleſiaſtico conueniri non poteſt, nec illius forum ſortitur.*

19 *Conductor promittens uti, & frui arbitrio boni uiri intelligitur, prout ius expoſcit.*

20 *In obligationibus correſpectiuis fides frangenti fidem non eſt ſeruanda, etiam ſi promiſſio fuerit iurata.*

21 *Periurus non dicitur, qui facto, & culpa alterius ex contrahentibus contrauenit.*

22 *Iuramentum tranſgredi licet ex cauſa ſuperuenienti, illudq́ue habet, ſemper tacitè annexam illam clauſulam, ut ſeruari debeat, rebus ſic ſtantibus.*

23 *L. ſi quis maior. C. de tranſact. & pœnę ibi impoſitæ, ac illius diſpoſitio, an locum habeant in uniuerſitate.*

24 *Pœnæ d. l. ſi quis maior. impoſitæ ſunt in odium, & pœnam periurij, & deierantis.*

25 *Infamiæ pœna collegio, & uniuerſitati non conuenit.*

26 *Abſolutio à iuramento quare petatur.*

27 *Iaſon in d. l. ſi quis maior. declaratur.*

28 *Extrauagans quando probabiliter ignoratur, iudex ſecundum illam non iudicat, niſi prius conſulat Papam.*

Nec etiam contra illa, num. 34.

29 *Et in dubio melius eſt regulis iuris inſeruire.*

30 *Secus ſi extrauagans nota, & in iudicij allegari conſueta eſſet, & num. 33.*

31 *Extrauagans, ſiue conſtitutio publicata in curia Romana poſt duos menſes à die publicationis etiam ignorantes ligat.*

32 *Sententia contra ipſam lata eſſet nulla, quamuis ea in corpore iuris clauſa non eſſet.*

34 *Extrauagans, & conſtitutio Papalis ſi coram iudice allegetur, de qua probabiliter ignorari poſſit, iudex contra illam non debet ſententiam ferre, ſed debet in cauſa ſuperſedere, donec Papam conſuluerit, quamuis extrauagans, & conſtitutio eſſet à iure communi exorbitans.*

35 *Extrauagans ſi eſt deſcripta in libris clementinarum, ſecundum illam eſt iudicandum.*

Idem de ſtatuto extrauaganti, quod in uolumine ſtatutorum communiter deſcriptum extat.

EPI-